

Cena egzemplarza z 4
Pobieranie wyższej opłaty
jest nadużyciem

Prenumerata mies. z 90
wysyłka pod opaską z 95

ILUSTROWANY

KURIER POLSKI

Rok III

Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Sekret. redakcji 19-07 (czynny cały dzień). Telefon
międzymiast. 36-00 (czynny cały dzień).

Niedziela, dnia 14 grudnia 1947 r.

Konta: PKO „Zryw” Nr VI-135, PKO IKP Nr VI-140
Konto bieżące: Bank Gospodarstwa Spółdzielczego
Bydgoszcz, konto Nr 8088.

Nr 340

Starcia we Włoszech

Napięcie polityczne we Włoszech jest niewiele mniejsze, jak we Francji. W obu krajach jest ono wynikiem sił wstecznych, posilkowanych za kulisami przez —

sferę anglosaską, a zmierzających do wysterowania kraju w orbitę polityki amerykańskich kapitalistów. Manewrem tym przedstawiła się zdecydowanie klasa robotnicza Włoch i Francji. — Zdjęcie powyższe zrobione zostało w chwili po zajęciach przed siedzibą monarchistów włoskich w Neapolu, gdzie organizacje lewicowe w czasie manifestacji spaliły pisma i transparenty o treści monarchistycznej. Przybyła policja przywróciła spokój, ale jeszcze długi czas po tym tłumy przysiadły się palącemu stosowi bibuły propagandowej monarchistów.

Jeszcze jeden socjalista na zoldzie amerykańskim

Saragat sprzedał się za 150 tysięcy dolarów i usiłuje rozbić włoskie związki zawodowe

Strajk w Rzymie trwa nadal

RZYM (obsł. wł.). W związku ze strajkiem, ujawniono, że przywódca prawicowego odłamu socjalistów włoskich Saragat podjął się za sumę 150.000 dolarów doprowadzenia do rozłamu wśród włoskich związków zawodowych.

Pieniądze te otrzymał Saragat, który w swoim czasie dokonał już, wprawdzie niewielkiego, rozłamu we włoskiej partii socjalistycznej, od swych amerykańskich popleczników. Organ partii komunistycznej „Unita” piętnując Saragata za jego sprzedażność, pisze, że włoska klasa robotnicza nie da się kupić za „judaszowe srebrniki” i pozostanie jednolita i zdecydowana w obronie swych praw.

RZYM (obsł. wł.). Strajk powszechny w Rzymie i okolicy objął już 700 tys. pracowników. Policja dokonała wczoraj szeregu aresztowań, przy czym przywódcy strajku zażądali natychmiastowego zwolnienia ujętych.

Wedle dalszych wiadomości, Komitet Wykonawczy rzymskiej Giełdy Pracy zdecydował się 13 głosami przeciwko 8 kontynuować strajk, przy czym za strajkiem opowiedzieli się socjaliści i komuniści, a przeciwko — republikanie i członkowie chrześcijańskiej demokracji.

Jak donosiliśmy już chrześcijańskie zw. zawodowe nie przystąpiły do strajku i wydały prowokacyjny ma-

nifest wzywający robotników do złamania strajku.

W Mediolanie i Rzymie doszło wczoraj do nowych zaburzeń, przy czym w Mediolanie musiano zamknąć gmach Giełdy.

W związku z toczącymi się pertraktacjami rządu ze strajkującymi, podano do wiadomości, że rząd poszedłby na pewne ustępstwa, jednak wypełnienie wszystkich żądań spowodowałoby inflację, do której rząd nie może dopuścić.

Dostawy broni mają zapewnić odbudowę gospodarczą

Oryginalna „koncepcja” min. Marshalla

WASZYNGTON (obsł. wł.). Postanowieniem amerykańskiego min. spraw zagr. z pożyczki udzielonej Grecji na cele odbudowy, 9 milionów dolarów zużytych ma być na zakup broni. Jednocześnie marynarka amerykańska przekazała Grecji dalszych 6 wojennych jednostek morskich.

Truman zapowiada reglamentację towarową w USA

WASZYNGTON (obsł. wł.). Prez. Truman zapowiedział złożenie odpowiedniego orędzia przed Kongresem w sprawie planu Marshalla. Orędzie to poprzedzi konferencja czołowych przedstawicieli Kongresu w Białym Domu, w najbliższy poniedziałek. Jednocześnie prezydent oznajmił przedłożenie projektów ustaw w sprawie kontroli płać i cen, łącznie z kontrolą nad spekulacją, częściowego przywrócenia systemu przydziałowego itp.

Z obrad 4 ministrów w Londynie

Jednogłośnie zgoda na podniesienie produkcji stali w Niemczech

LONDYN (obsł. wł.). W czasie debaty nad brytyjską propozycją dot. przyszłego ustroju gospodarczego Niemiec, ministrowie spraw zagranicznych zgodzili się — jak już donosiliśmy w części nakładu wczorajszego — jednogłośnie na podniesienie rocznej produkcji stali niemieckiej do wysokości 11 1/2 miliona ton. Produkcja w innych gałęziach przemysłu będzie dostosowana do tego poziomu. Cyfra ta jest przeszło dwa razy większa od cyfry ustalonej w porozumieniu czterech mocarstw z 26 marca 1946 i jest na poziomie produkcji z 1934 r. Min. Bidault podkreślił przy wyrażeniu zgody w imieniu Francji, że czyni to pod warunkiem zagwarantowania produkcji węgla niemieckiego w takiej ilości, aby potrzeby Francji i innych znieszczonej wojną krajów były całkowicie pokryte. Troską Francji była i jest sprawa bezpieczeństwa i dlatego drugim warunkiem do bezwzględnej kontroli nad Zagłębiem Ruhry.

Wzrost przemysłu niemieckiego musi być stopniowy, a w żadnym wypadku nie może zająć pierwszego miejsca przed odbudową przemysłu krajów zniszczonych wojną.

Z kolei ministrowie zgodzili się na poprawkę wniesioną przez min. Marshalla w sprawie likwidacji trustów i karteli niemieckich. Ostateczna lista fabryk przeznaczonych na rozbiórkę opracowana ma być przez Sojuszniczą Radę Kontroli najpóźniej do 15 kwietnia 1948 roku.

Nowy rząd bułgarski

SOFIA (obsł. wł.). Premier bułgarski Dymitrow skompletował już nowy gabinet, przy czym w skład jego weszło 14 członków partii komunistycznej i 9 przedstawicieli innych partii, wchodzących w skład tzw. Frontu Ojczyźnianego. Min. spraw

zagr. został Wasyl Kolarow — komunist. W skład rządu weszła również po raz pierwszy kobieta — Zola Dragoczeewa, która przejęła tekę min. poczt i telegrafów.

Przedstawiając gabinet Zgromadzeniu, premier Dymitrow oświadczył, że głównym jego zadaniem będzie wprowadzenie w życie zasad gospodarki planowej i nacjonalizacji przemysłu.

Szczegóły radziecko-brytyjskiego porozumienia handlowego

Uzgodniono również spłatę kredytów z 1941 r.

LONDYN (obsł. wł.). Z Moskwy donoszą, że członkowie radzieckiej i brytyjskiej misji handlowej mają nadzieję przygotowania do podpisu ostatecznego tekstu układu handlowego najdalej za 2 tygodnie. Pierwsza wymiana towarów może już nastąpić z końcem stycznia 1948 r.

Zawierany układ jest umową krótkoterminową i przewiduje dostawę większych ilości jęczmienia, owsa i kukurydzy radzieckiej dla spożycia zwierzęcego. Import paszy do W. Brytanii będzie miał wielkie znaczenie dla rządowego planu zwiększenia produkcji rolnej, mięsa i jaj. Dotychczas nie ogłoszono jeszcze danych co do importu zboża radzieckiego, a zwłaszcza pszenicy. Sprawa ta będzie tematem układu długoterminowego, do którego rozmowy

wstępne rozpoczną się w maju. W zamian za zboże W. Brytanii dostarczy Zw. Radzieckiemu maszyny do cięcia drzewa, środki transportowe i rozmaite urządzenia fabryczne. Przyszła umowa długoterminowa będzie pomyślana w ten sposób, że bilans handlowy między obydwoma krajami będzie wyrównany, tak, aby nie było potrzeby pokrywania różnic w obcych walutach.

Min. Wilson, który w brytyjskiej Izbie Gmin złożył oświadczenie na temat rozmów handlowych w Moskwie, stwierdził, że obie delegacje doszły również do porozumienia w sprawie spłaty kredytów zaciągniętych przez ZSRR w roku 1941, o którą to sprawę poprzednie rokowania się rozbiły.

ANGLICY ubolewają...

a w gruncie rzeczy są zadowoleni, że w Palestynie toczy się walka

LONDYN (obsł. wł.). Brytyjski min. kolonii Creech Jones oświadczył w Izbie Gmin, że W. Brytanii zamierza zrzec się mandatu nad Palestyną w dniu 15 maja, a całkowite wycofanie wojsk brytyjskich nastąpi 1 sierpnia. W dyskusji podzielono ubolewanie ministra kolonii, że ONZ nie udało się zorganizować odpowiedniej siły dla utrzymania porządku i przeprowadzenia podziału Palestyny.

W ciągu dnia wczorajszego w Palestynie miały miejsce nowe akty gwałtu i zamachy bombowe na własność arabską i żydowską. W zajęciach 5 Arabów zostało zabitych

a 10 ranionych. JEROZOLIMA (PAP). W czwartek z Jaffy, miasta arabskiego nad Morzem Śródziemnym, wycofane zostały brytyjskie oddziały policyjne. Za porządek i bezpieczeństwo w tym mieście odpowiadać będzie oddział specjalna policja arabska, podlegająca kontroli rady miejskiej. Zapowiedziano, iż oddziały brytyjskie opuszczą wkrótce również inne miasta i wsie arabskie.

Żydowska gwardia obywatelska przejmie w najbliższej przyszłości funkcje władz bezpieczeństwa z rąk policji brytyjskiej w Tel-Awivie, Petah-Tikwie i w Ramath-Gan.

Ponura statystyka

Gruźlica — to choroba o znaczeniu społecznym, pochłaniająca w Polsce rocznie około 60.000 ludzi; gruźlica to nieszczęście z którym dziś boryka się w Polsce ponad milion ludzi.

Takie straszliwe stwierdzenia, oparte na źródłowych danych statystycznych, głoszą hasła afisza propagandowego Dni Przeciwgruźlicznych, które rozpoczęły się 10 grudnia i trwać będą do 24 grudnia 1947 roku.

Zadaniem Dni Przeciwgruźliczych — jak głoszą dalej wspomniane afisze — będzie przedstawić społeczeństwu groźbę tej strasznej choroby i uświadomić wszystkim, gdzie szukać skutecznej broni do walki z gruźlicą. W programie Dni Przeciwgruźliczych przewidziane są wykłady popularne o gruźlicy w zakładach pracy, w organizacjach społecznych i politycznych, w poradniach przeciwgruźliczych, w szkołach, w gminach i gromadach wiejskich, przewidziane są pogadanki radiowe, akademie i zbiórki uliczne na fundusz walki z gruźlicą. Akcja propagandowa ma zwrócić uwagę zainteresowanych na stan swego zdrowia i zdrowia swego otoczenia. Ważną bowiem rzeczą jest wczesne rozpoznanie choroby. Gruźlica w porę leczona jest uleczalna! Chodzi również o poinformowanie społeczeństwa o możliwościach leczenia gruźlicy w licznych sanatoriach i uzdrowiskach państwowych, które stoją otworem dla wszystkich, chodzi o przekonanie zagrożonych chorobą o konieczności leczenia się w szpitalach, a przed tym zbadania się w poradniach przeciwgruźliczych, które są ośrodkami, skąd promieniuje chęć niesienia pomocy choremu na gruźlicę. Program działania propagandowego, jak z tego wynika jest obszerny i wszechstronny i przyczyni się niewątpliwie poważnie do uświadomienia i przygotowania ogółu społeczeństwa do skutecznej walki z gruźlicą.

Jest rzeczą niewątpliwą, że sama propaganda jednak nie wystarczy. Może ona pobudzić i napewno pobudzi naszą czujność na odcinku walki z gruźlicą, ale wszystkich elementów do tej walki nie zaangażuje. Państwo, doceniając klęskę gruźlicy, jako choroby społecznej, idzie z wydatną pomocą chorym na gruźlicę. Organizuje i utrzymuje szpitale, uzdrowiska i sanatoria. Dużo na tym odcinku czyni samorząd, organizacje społeczne i towarzystwa. Ale wszystkie te wysiłki są za małe wobec ogromu spustoszeń, jakie czyni w naszym narodzie gruźlica. W świetle przytoczonych na początku tych uwag danych stanowi ona dla naszego narodu trwałą klęskę, tym dotkliwszą, że dziesiątkuje szeregi naszego narodu i tak już straszliwie wskutek ostatniej wojny biologicznie wyniszczonego. Klęskę tę musimy natychmiast skutecznie przeciwdziałać. Muszą być do tego celu wyzyskane wszystkie środki stojące do dyspozycji narodu; sprawę tę musimy postawić na pierwszy plan naszych najbliższych i najważniejszych zadań, bo nie ma nic cenniejszego i droższego nad zdrowie i życie narodu.

INAUGURACJA Akademii Sztabowej

WARSZAWA (PAP). W obecności Prezydenta RP, członków Rządu i przedstawicieli państw obcych odbyła się w Warszawie inauguracja Akademii Sztabowej, mającej służyć potrzebom Armii odrodzonego państwa polskiego. Uroczystość zakończyła się odczytaniem aktu erekcyjnego.

Kupcy śląscy dali pół miliona na szkoły

KATOWICE (PAP). Stowarzyszenie kupców polskich w Katowicach obchodziło w dniu 8 bm. „Święto kupiectwa”. Po nabożeństwie w kościele Najświętszej Marii Panny odbyła się akademicka w sali Domu Kultury. Z okazji swego święta kupcy katowicki urządzili zbiórki, która dała 500.000 zł na Fundusz Odbudowy Szkół.

Amerykanie zabiegają o pożyczkę dla Japonii

WASZYNGTON (PR). Między amerykańskim ministrem spraw zagran. i Bankiem Eksportowo-Importowym toczą się rozmowy o pożyczkę dla Japonii w wysokości 200 milionów dolarów. Jak w związku z tą wiadomością podkreślają korespondenci prasy, rokowania te zasługują na uwagę z tego względu, że oficjalnie stan wojny między Ameryką i Japonią nie został jeszcze przez prez. Trumana odwołany.

Faszyści włoscy prowokują

TRIEST (PR). W Trieście doszło do gorszących zaistnień wywołanych przez faszystów włoskich. Dokonali oni napadu na siedzibę organizacji słoweńskiej, gęsto się ostrzelali. Mimo, że napad miał miejsce na oczach policji, ta odmówiła interwencji. Prowokacje faszystów wobec ludności słoweńskiej są na porządku dziennym.

Uroczystość poświęcenia i otwarcia w Toruniu Instytutu Chemicznego UMK

TORUŃ (kz). W dniu 12 bm. dokonano poświęcenia i otwarcia Zakładów Chemii UMK w Toruniu. W uroczystości wzięli udział wiceministrowie Skarbu RP pp.: Kurowski i Dietrich. Władze woj. pomorskiego reprezentował wiceoj. mgr. Trzebiński. Na uroczystość otwarcia przybyli ponadto przedstawiciele władz m. Torunia z przew. MRN Chojnickim i prezydentem W. Dubrowskim na czele oraz reprezentanci uchowienstwa, partii politycznych Sądu Apelacyjnego, organizacji społecznych, instytucji, Bratniej Pomocy organizacji młodzieżowych UMK i prasy.

Po uroczystej mszy św. w kościele NMP aktu poświęcenia gmachu dokonał ks. dziekan Ryngwelski, po czym nastąpiła centralna uroczystość

Kolejarze przystępują do współzawodnictwa w pracy

WARSZAWA (PAP). W Warszawie zakończyła się ogólnokrajowa Narada Kolejarzy przy udziale 500 delegatów z całego kraju, poświęcona omówieniu współzawodnictwa pracy w kolejnictwie.

W obradach wzięli udział: przewodniczący ZKK — Kuryłowicz, min. Rabanowski, wiceministrowie Olewiński, Balicki i Jastrzębski, przedstawiciele partii politycznych, ruchu zawodowego itd.

Po wysłuchaniu referatów i przedyskutowaniu dyskusji, kolejarze uchwaliли przystąpić do współzawodnictwa w pracy.

Proces KWIECIŃSKIEGO i tow. Współpraca WRN i WIN

„Sojalista” Obarski godził swe przekonania z pracą dla sanacji

WARSZAWA (PAP). W siódmym dniu procesu zeznawał w dalszym ciągu osk. Obarski, b. dziennikarz i b. kierownik referatu prasowego Min. Odbudowy. Osk. Obarski już w dniu poprzednim przyznał się do przynależności do nielegalnych organizacji. Osk. pracował w WRN, Delegaturze Sił Zbrojnych, WiN, Komitecie Porozumiewawczym i w tzw. NPPS. Osk. opowiada o pracach organizacyjnych WRN w okresie po wyzwoleniu kraju. Na jednym z zebrań WRN postanowiono wyszczążyć rozmowy połączeniowe z PPS. Z ramienia WRN rozmowy te prowadził m. in. Zygmunt Żuławski. Rozmowy te jednak nie dały wyniku, ponieważ PPS odrzuciła ustalenia przez WRN ułożone połączeniowo. Upadła również próba ujawnienia WRN pod firmą Polskiej Partii Socjal-Demokratycznej, podjęta przez Żuławskiego. W tych warunkach w styczniu 1946 nastąpiła likwidacja WRN. Część WRN-owców wstąpiła do PPS, m. in. również osk. Obarski. Przewodniczący CKWWRN — Zarembo wyjechał za granicę.

Przewodniczący zapytuje, kto finansował podziemie w 1945 r. Obarski mówi o sumie 540—560 tysięcy dolarów spalonych, które usiłowano wymienić. M. in. 30 tys. dolarów próbowano wymienić za pośrednictwem Augustyńskiego.

Ci WRN-owcy, którzy nie przystąpili do PPS, zorganizowali w Krakowie tzw. NPPS, która następnie przystąpiła do Komitetu Porozumiewawczego. Osk. Obarski wziął udział w II posiedzeniu organizacyjnym tego Komitetu. Na zebraniu tym Obarskiemu polecono opracować memoriał dotyczący spraw więziennictwa. Obarski wziął również na siebie misję opracowania deklaracji Komitetu, skierowanej do emigracji.

W listopadzie 1946 Obarski otrzymał wezwanie do Min. Bezpieczeństwa, nie zgłosił się i zaczął się ukrywać.

Następuje seria pytań w sprawie pracy Obarskiego w WiN. Prokurator zapytuje, czy linia polityczna WiN-u odpowiadała Obarskiemu. Osk. zga-

da się ze sformułowaniem prokuratora, że różnice linii politycznych były tak nieistotne, że Obarski mógł objąć funkcje szefa propagandy obszaru centralnego WiN.

Na zapytanie prokuratora oskarżony wyjaśnia, że do PPS i do Komitetu Porozumiewawczego wszedł w tym samym czasie. Przyznaje również, że likwidacja WRN była tylko formalną. Na dalsze pytania prokuratora, osk. przyznaje, że otrzymywał miesięczne raporty wywiadowcze. Na zakończenie przesłuchania prokurator prosi Sąd o stwierdzenie, że w raportach wywiadowczych WiN-u znajdujących się w posiadaniu osk.

znajduje się szereg danych dotyczących Wojska Polskiego i stanowiących tajemnice państwowe.

Z kolei przed Sądem staje osk. Sosnowska Halina. Przyznaje się ona do dokonania pewnych czynów, a tym samym do winy w tym zakresie. Osk. opowiada o swej działalności w ramach „Stoczni”, kontaktach ze stronnictwami podziemnymi, kontaktach z ośrodkami polskimi za granicą i przedstawicielami państw obcych. Oskarżona przejęła kierownictwo komórki informacyjnej WiN, tzw. „Stoczni”. Początkowo osk. zorganizowała stronę działalności wywiadowczej.

16-dzień procesu katów Oświęcimia Piekło Dantego - komedia w porównaniu z warunkami życia w obozie

KRAKÓW (PAP). W dalszym ciągu procesu prof. med. sądowej UJ dr. Olbrycht zeznawał jako rzeczoznawca.

Stwierdza on, że wszyscy SS-mani działali zupełnie świadomie i celowo, aby wytepić mieszkańców obozu. Wszyscy postanowienia regulaminowe były tylko martwą literą i w praktyce nie były nigdy stosowane. Rzeczoznawca opowiada o potwornych warunkach higienicznych i aprowizacyjnych w jakich znajdowali się więźniowie. Jakie formy przybierał głód więźniów świadczy fakt, iż jeden z więźniów pozwolił sobie wyrwać obcęgami złoty ząb w zamian za kawałek chleba. Prof. Olbrycht opowiada w dalszym ciągu o warunkach szpitalnych w obozie. W szpitalach nie leczono, a raczej zabijano chorych. Przeprowadzano ciągle selekcje, przy czym obecny lekarz nigdy nie badał chorych, lecz po prostu na oko decydował o śmierci więźnia. W pamiętniku swym lekarz obozowy dr. Kremer, prof. uniwersytetu w Münster zaznacza, że brał udział w 14 akcjach specjalnych oraz że był obecny przy rozstrzelaniu więźniów z broni r-

łokalibrowej i wstrzykiwaniu kobietom śmiertelnych trucizn.

W akcjach gazowania brali udział wszyscy lekarze. Przeprowadzali oni eksperymenty na więźniach. Nie mając dostatecznego przygotowania do zabiegów chirurgicznych, uczyli się tego na ludziach. Jak wyglądały metody obozu w Oświęcimiu, najlepiej określa pamiętnik osk. lekarza Kremera. W pamiętniku tym pod datą 2 9. 42. pisze on, że piekło Dantego wydaje się być w porównaniu z tutaj akcją specjalną nieomal że komedią.

W 16-tym dniu procesu zeznawał ponownie kilku świadków, po czym Trybunał przystąpił do wysłuchania ekspertyzy Nachuma Blumentala, dyr. żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie. Świadek zeznaje o polityce eksterminacyjnej Trzeciej Rzeszy wobec Żydów.

Kongres USA nie osiągnął jeszcze zgody w sprawie „ustawy o pomocy”

WASZYNGTON (obsł. wł.). Izba Reprezentantów przyjęła projekt ustawy o doraźnej pomocy dla Francji, Austrii, Włoch i Chin w ogólnej wysokości 590 milionów dolarów. Wysokość pomocy dla Chin ustalona została przy tym na 60 milionów dolarów.

Ze względu na to, że senat uchwalił wysokość doraźnej pomocy na sumę 597 milionów dolarów, bez uwzględnienia Chin, kompromisowym rozwiązaniem sprawy zajmie się obecnie wspólna komisja obydwu izb.

Izba Reprezentantów ponadto uchwaliła klauzulę, aby rząd zatrzymał w rezerwie 150 milionów buszli pszenicy, na wypadek złego wyniku zbiorów w wspomnianych krajach.

Schuman boi się dyskusji

PARYŻ (obsł. wł.). We francuskim Zgromadzeniu Narodowym pewna liczba deputowanych wystąpiła z żądaniem rozpatrzenia sprawy stosunków francusko-sowieckich. Min. Schuman zażądał jednak ograniczenia debaty do sprawy usunięcia przewodniczącego francuskiej misji repatriacyjnej w

Moskwie pułk. Marquiera. Debata ogólna nad całokształtem stosunków francusko-radzieckich powinna być, zdaniem min. Schumana, odłożona ze względu na odbywającą się obecnie konferencję 4-ch ministrów spraw zagranicznych w Londynie.

Z OSTATNIEJ CHWILI

LONDYN (obsł. wł.). Rada Ministrów obradowała w dniu wczorajszym w sprawie gospodarczego zjednoczenia Niemiec. Na zarzuty min. Molotowa, że połączenie gospodarcze str. brytyjskiej i amerykańskiej miało także na celu zespolenie polityczne obu stron, odpowiedział min. Marshall, że umowa brytyjsko-amerykańska przewiduje tylko tymczasowe połączenie tych stron, aż do rozstrzygnięcia sprawy jedności gospodarczej Niemiec przez konferencję 4-ch mo-

carstw. W sprawie tej, jak i następnej, dotyczącej kontroli nad Zagłębiem Ruhry, do porozumienia nie doszło.

NOWY JORK (PAP). B. wiceprezydent USA Wallace na wczorajszej konferencji prasowej w Ithaca zapowiedział utworzenie trzeciej partii, w wypadku, gdyby obecna polityka zagraniczna Stanów Zjedn. nie ulegała zmianie. Wallace odmówił odpowiedzi na pytanie, czy stanąłby osobiście na czele tej partii.

Socialistyczne wieści

** MIN. WILSON odbył konferencję z kierownikiem bawiącej w Anglii jugosłowiańskiej delegacji handlowej.

** PODANO urzędowo do wiadomości, że w połowie stycznia 1948 r. delegacja szwajcarska uda się do Moskwy dla przeprowadzenia radziecko-szwajcarskich rokowań handlowych.

** RZĄD jugosłowiański zapowiedział protest przeciwko mianowaniu przez rząd włoski generała Tadeo Orlando naczelnym dowódcą armii włoskiej. Gen. Orlando stał na czele wojsk włoskich w Dalmacji w czasie okupacji faszystowskiej. Figuruje on na liście przestępców wojennych, których wydania domagała się wielokrotnie Jugosławia.

** RZĄD palestyński komunikuje, że postanowił przywrócić zakaz powrotu do Palestyny żon i rodzin urzędników brytyjskich. Zarządzenie te umotywowano przewidywanym wycofaniem władz brytyjskich z tego kraju.

** JAK donosi dziennik „Die Welt” związek wysiedleńców ze wschodu „nadesłał do prezydium kongresu narodu niemieckiego depeşe, w której wyraża ubolewanie, że kongres nie wypowiedział się przeciwko granicom na Odrze i Nysie (!?)

** BELGIJSKA Izba Deputowanych 152 głosami przeciwko 32 uchwaliła votum zaufania rządowi premiera Spaaka po dyskusji w sprawie stosunku do króla Leopolda, przebywającego obecnie na emigracji w Szwajcarii.

** AMBASADOR RP w Londynie Michałowski podejmował obiadem w ambasadzie polskiej brytyjskiego ministra odbudowy Lewis Silkina oraz grupę architektów brytyjskich, którzy towarzyszyli ministrowi Silkinowi w jego niedawnej podróży do Polski.

** 10 GRUDNIA BR. w lokalu KS PPR odbyła się wspólna narada aktywu centralnego PPS i PPR z udziałem członków CKW PPS, KC PPR i sekretarzy wojewódzkich obydwu partii. Na naradzie przewodniczył sekretarz generalny PPR, Władysław Gomułka-Wiesław.

Żalozne skutki POMOCY

MOSKWA (PAP) Agencja Tass donosi z Anky, że w całej Turcji daje się zauważyć wzrost bezrobocia. Wskutek zalania rynku przez towary amerykańskie, przemysł turecki znalazł się w ciężkiej sytuacji. Nie mogąc konkurować z importowanymi towarami amerykańskimi, wiele fabryk i warsztatów tureckich musiało zaprzestać produkcji, pozabawiając robotników pracy.

Na uboczu

Właściwy argument wychowawczy

Cały niemal świat pedagogiczny nie wierzy w celowość kary chłosty. Nie tylko nie wierzy w jej celowość, ale uważa ją za szkodliwą. Stanowisko — wydaje się — słuszne i nie wymagające uzasadnienia.

Innego zdania jest bawarski minister oświaty dr Hundhammer Alois, który na konferencji prasowej w Monachium oświadczył, że chłosta jest dobrym środkiem wychowawczym i że należałoby ją jak najprędzej w Niemczech wprowadzić.

???

Jeśli chodzi o wprowadzenie kary chłosty do szkół niemieckich, nie do nas należy ocena słuszności stanowiska bawarskiego ministra oświaty. On zna lepiej Niemców i jego stanowisko w tej sprawie jest bardziej miarodajne, niż nasze. A więc...

To wie c.v. wygarbowanie skóry niednemu młodemu Niemcowi nie wyszłoby mu w przyszłości na dobre?

Do nich — Niemców — najlepiej przecież przemawiają takie argumenty.

A. Jan.

SZCZECIN z lotu ptaka

Od Pomorza do jeziora Głębockiego, od Gołębina po Gumieńce - Spojrzenie z Wałów Chrobrego - Niemiecka gospodarka - Od placu Grunwaldzkiego na wszystkie STRONY ŚWIATA

SZCZECIN, w grudniu. Czytelnik ujrzawszy ten tytuł, spodziewać się zapewne będzie wrażeń z lotu aeroplanem. Nic podobnego. Obraz Szczecina „z lotu ptaka” — widziałam tylko na pokazie wzorów wytworzości Pomorza Zachodniego w formie pięknej mapy plastycznej. Ulepiona z gliny i kolorowych drewniaków miniatura, ujęta w drobny kształt urodę miasta, które rozlewa się szeroko po falistych wzniesieniach i gubi się w czerwonym lesie zrównowanych dzielnic. Dobrze, że tę mapę sporządzono i pokazano, bo nie ma w Szczecinie tak wyniosłego punktu, skąd można by zobaczyć całą jego daleką rozciągłość — od Pomorza aż do jeziora Głębockiego, od Gołębina po Gumieńce.

Szczecin jest jakiś inny od wszystkich miast polskich, które rosły społem pod skrzydłami Rzeczypospolitej. Powrócił do macierzystego pnia polskiego, przypomina przyjazd do domu mało znanego rodzonego brata, który wyrósł i zmężniał w obcych stronach. Bywał po świecie, nie z jednego pieca chleba jadł, nabrał rozmaitego życia, nauczył się wiele, obcymi językami gadał, a rodzinne progi wydają mu się za niskie. Co prawda — wrócił inwalidą... Tylko wczesne dzieciństwo łączy go z rodzicielstwem i przypomina mu, czym był za młodu.

A dzieciństwo Szczecina — to zamierzchłe czasy średniowiecza. To zwycięski pochód Chrobrego brzegami Bałtyku i jego wyprawa na Rugię, to misja apostołska św. Ottona z Bambergu pod egidą Krzywoustego i osłona polskiego rycerstwa, to rządy Piastów na Pomorz, ufnie opierających się o rosnącą w siłę Polskę. Był Szczecin młodszym bratem Krakowa i rad posyłał na Wawel ze swego nadodrzańskiego zamczyska posły i dziewczęły. A gdy już Piasty pomarli, panowali na zamku szcześcińskim Szwedzi, rzadzili za Napoleona Francuzi — dopiero w pierwszej połowie XVIII wieku zawładnęli nim Prusacy.

Kolebką Szczecina na wybrzeżu

Odry jest najpiękniejszym fragmentem miasta. Stara, najstarsza dzielnica, tam gdzie stoi jeszcze pośród ruin ocalały jako tako zamek piastowski. Na wspaniałych Wałach Chrobrego patrzeć w dół reprezentacyjne gmachy na obmurowane bulwary, na brzegi Odry, dźwigi portowe i nadbrzeżne zagajniki. Oto okno Szczecina na szeroki świat. Od dalekiego morza przylatują za okrętami białe mewy, kołując lekko nad falami. Na horyzoncie sinieje wielka woda. Jezioro Dębskie...

Przechadzka pieszo po Szczeci-

nie jest dość uciążliwa. Miasto rozsiadło się na olbrzymiej przestrzeni, a środki komunikacyjne są ograniczone. Posiada Szczecin zaledwie kilka linii tramwajowych, a dziwna, pozostała po Niemcach numeracja domów (kolejną, bez podziału ulic na stronę parzystą i nieparzystą) niesłychanie utrudnia orientację.

W ogóle spotykamy się tu z niejedynym dowodem, że niemiecka gospodarka nie zawsze była praktyczna. Przez całą ubiegłą zimę, a nawet jeszcze w maju mieszkańcy Szczecina musieli z wielkim

rozbiorczy. Podczas deszczu woda leci ciurkiem do mieszkania, a remontem domu nikt się nie zajmuje. Administrator zbiera tylko za komorne, a na skargi bezradnie rozkłada ręce.

Mam małe dziecko, które mimo kilku dni w domu trzeba podgrzewać mleko. Do tej pory grałam je na spirytnym denaturowanym. Cóż, od kilku tygodni denaturatu nigdzie nie można dostać. Piłki w sklepach uginają się za to pod ciężarem wódek i win gatunkowych. Tak samo nie można dostać proszku do prania, a mydło bardzo drogie. Chyba nie potrzebuję tu dodawać, jak ważne jest utrzymanie rzeczy w czystości! Wielką trudność sprawia nam również brak żarówek.

Piszę o tym, uważając, że te braki należałoby jak najprędzej usunąć, że ich nie powinno być w Polsce Ludowej, bo godzą one przede wszystkim w człowieka pracy.

Agnieszka Kowalska (adres znany redakcji).

Więcej spirytusu na cele domowe, dla takich matek jak Agnieszka Kowalska, więcej na cele przemysłowe, a mniej na rozpijanie narodu! Czemu u nas jest właśnie odwrotnie?

Nadz.

możem nosić wodę ze studzien, gdyż wszystkie rurociągi popękały na skutek mrozów. Były bowiem zbyt płytko w ziemi osadzone i z kruchego materiału, co bardzo utrudniało naprawę. Nie liczone się przy budowie ze stopniem szerokości geograficznej, bo klimat Szczecina był szczególnie łagodny. A jak na złość nie pamiętał pono Szczecin od trzydziestu lat takiej ostrej zimy, jaka nas nawiedziła w minionym sezonie. Nacierpieli się też szczecinianie, bo znaczna ilość domów ma tylko pojedyncze c'na.

Ale jeśli idzie o ogólny plan miasta, to Niemcy zbudowali Szczecin nowoczesny, pełen przestrzeni, powietrza, drzew i słońca. Wszystko obliczone „na wyrost”. Estetycznie pomyślane centrum miasta stanowi gwiazda placu Grunwaldzkiego, od którego biegnie 8 promieni w różnych kierunkach.

Nowe imiona ulic podkreślają nie tylko polskość Szczecina, ale i jego prastawiaństwo. Mamy więc przeszliczną Alęję Piastów, Bolesława Krzywoustego, Bolesława Śmiałego, mamy ulicę Mściwoja, Swarozycy, Wartysława, księcia Jaromira, Obotrycką, Sędziwoja, Radogoska... Krakusa, Wandę, Juranda, Szczerbcową, Lecha... Kanał Swantewita, wzgórze Arkony...

Najgorętsze życie Szczecina pulsuje w alei Wojska Polskiego, na zamykającym ją placu Zwycięstwa z perspektywą dwu kościołów. Tu skupiło się najwięcej sklepów, jadłodajni, instytucyj, widowisk. Tu wylewa się tłum po nabożeństwach na ulicę i mieszają się rozmaite dialekty przybyszów z odległych dzielnic Polski: śląskie „pierony”, lwowskie „ta jo!”; język Warszawy i wileńskie śpiewanie...

Ma Szczecin dużo restauracji i szynków — ale mało kościołów — ma mnóstwo sklepów z żywnością, lecz nie wiele księgarni i bibliotek. Nie świadczy to wcale, by Szczecin pił tylko i jadł, — a nie modlił się i nie czytał. Przeciwnie — nieliczne kościoły stale są przepełnione w niedzielę i projektuje się odbudowę dwóch zniszczonych świątyni, a ksiązek polskich wciąż brak.

Ale spójrzmy jeszcze raz „z lotu ptaka” na ogrom Szczecina, który wchłonął zwyczajem miast nowoczesnych, okoliczne wioski i osiedla. Główne arterie wybiegły z gęstej szachownicy ulic, rozchodzą się w różne strony świata. Prawie każda załamuje się w miejscu, gdzie przecina ją tor kolejowy z pogruchotanym mostem. Urywa

się tu komunikacja kołowa, a przetrnąła ulicę szlubią przewidywane schody, po których przechodnie dreptają w dół i w górę, wspinając się na nasypy kolejowe. Najtrudniejszym orzechem do zgryzienia była odbudowa żelbetonowego kolosa — mostu przy ul. Mickiewicza. — Dziś wisi już ponad torem potężna płaszczyna.

A co dalej — za tymi torami, mostami, ogrodami? Dalej kłębią się bujne czupryny lasów i blizczą jasne jeziora, — ale tu zamykają się już ramy mapy plastycznej Szczecina i mojego artykułu.

Michalina Grekowicz Hausnerowa.

Hitler 'ako ,wódz naczelny'

Hitler stracił 80 generałów. 22 zostało straconych na jego rozkaz, a 58 doradził w czasie rozmów bardziej przyjacielskich, by sami popełnili samobójstwo. (dr)

**Po tamtej stronie Tatr
Sezon zimowy
w Słowacji**

Po martwym okresie jesiennym w Słowacji kończy się przygotowania do sezonu zimowego, który niewątpliwie sprowadzi w Tatry wielką liczbę turystów nie tylko z kraju, ale i zza granicy. Według ostatnich informacji wszystkie pensjonaty w Tatrach Wysokich są już na okres od 15 grudnia do 15 stycznia bez reszty zarezerwowane. Począwszy od 15-go stycznia 1948 r. agencja Cédok będzie organizowała każde soboty i niedzieli wycieczki narciarskie pociągami zwykłymi i popularnymi, aby wszystkim umożliwić uprawianie pięknego sportu narciarskiego. Klub Slovenskij Turistow a Lyziarov (organizacja odpowiadająca naszemu Towarzystwu Tatrzańskiemu) odrestaurował ostatnio szałas w Hrebienoku.

Podczas jednej z konferencji Cédoku z innymi organizacjami turystyczno-sportowymi postanowiono wszcząć zakrojoną na szeroką skalę akcję propagandową, mającą odkryć wszystkim urok Tatr. Centrala KSTL z siedzibą w Lipt. Sv. Mikulasa w porozumieniu z ministerstwem aproprawizacji ustaliła stawki dla trzech kategorii pensjonatów. Widzimy więc z tych wszystkich prac, że po tamtej stronie Tatr po bratymcy nasi starannie przygotowują się do zimowego sezonu turystycznego.

---

dy nie warto nawet pociągów puszczać na trasę, po wtóre buntuje się generał z Iczangu, po trzeciej Feng lub inny Fan przesuwają wojska, po trzecim Japończycy przecięli linię kolejową. Mój Boże, czyż mało jest przyczyn przeszkadzających w ruchu pociągów? Ludzie biali nie chcą tego jednak nigdy zrozumieć. Działają nieraz, i nazbyt często naczelnikom stacji na nerwy. Ot, przysyła taki biały barbarzyńca kulisa z prośbą o zarezerowanie bózka z Pekinu do Hankou, a potem dzień w dzień powtarza to żądanie. Kiedy zaś po kilku dniach urzędnik kazał uprzejmie zapytać, czy ma to być miejsce damskie czy męskie — bo zdążył tymczasem zapomnieć! — biały barbarzyńca dostał ostrego napadu wściekłości. No i za to siedzi strapiony w Pekinie, a najbliższy pociąg za tydzień jest jedyną jego nadzieją.

— Jeżeli dostaniemy się bez przeszkód do Pekinu — powiedział w pewnej chwili Corbin — przyjaciele nasi pomogą nam tam. W mieście tym bowiem znajduje się placówka I S, którą kieruje dzielny kapitan Fawcet

— O ile do dnia dzisiejszego nie wyrugowali go już z jego siedliska przemysłni synowie mikada — zauważyła sceptycznie Daniela.

— To jest wykluczone. Kiedy wybierałem się do Kobe, widziałem się osobiście z Fawcetem. Mówił mi, że wraca z powrotem do Pekinu, gdzie ostatnimi czasy wiele pracy

— Wie pan co — odmieniła temat Daniela — po tym wszystkim, cośmy oboje przeszli, zaczynam naprawę nienawidzić Japończyków! Miałam stąd wyjechać, gdyż mam dość tych

ADAM CZEKALSKI 65

Wschód sie pali

POWIEŚĆ

— Parę godzin zapewne — odpowiedział Corbin — Załatwimy tylko nasze interesy w konsulacie naszego kraju i wyjeżdżamy dalej.

— Czy z powrotem do Europy?

— Nie, do Sajgonu — skłamał Corbin.

— Byłem tam — powiedział beznamyślnie człowiek — I miałem dziwną przygodę.

Corbina wściekłość chwilami ogarniała i nie był wcale ochotny do wysłuchania przygody tego przekłętę człowieka w Sajgonie, ale Japończyk niezrażony niczym mówił: — Pewnego razu wylądowaliśmy z moim przyjacielem Jangiem w Sajgonie. Byliśmy bardzo głodni, a nie mieliśmy za co kupić jedzenia, gdyż dwa miedzianki nie mogły wystarczyć na jedzenie dla dwóch. Szliśmy więc bez celu, ale z nadzieją, że może uda nam się gdzie pożywić. W pewnej chwili spotkaliśmy po drodze żebraczkę. Nie namyślałem się, dałem jej dwa miedzianki, jedyny majątek, jaki posiadaliśmy we dwóch tego dnia.

— I cóż teraz będzie? — powiedział Jang. — Wydałeś ostatnie dwa nasze miedzianki, zdechniemy chyba z głodu!

Wzruszyłem ramionami i poszliśmy dalej. Kiedy znaleźliśmy się w

miast i poszła za wzrokiem Corbina. Zrozumieli się. Oto przed sobą mieli nowego agenta wywiadu japońskiego, który miał obowiązek przejąć opiekę nad nimi od człowieka z Szimonoseki. Ale gdzie on jest? Japończyk daremnie szukał wzrokiem człowieka z Szimonoseki — nie spotrzeł go nigdzie.

Z tego zaferowania agenta skorzystał Corbin i Daniela i szybko wmieszali się w tłum. Wskoczyli do najbliższych riksów i kazali się wieść wprost do miasta. Nie mieli żadnego celu i nie wiedzieli, gdzie się jeszcze zatrzymają, ale pragnęli tylko jak najszybciej oddalić się od agenta. Na jednym z rogów Tien-Tsinu wysiedli, zmienili znowu riksze i kazali się wieść możliwie najszybciej na dworzec kolejowy. I tutaj spotkał ich niebyswałe szczęście — mieli pociąg do Peipingu! Zadowolili się więc natychmiast do wagonu i kiedy pociąg ruszył, odczuli z prawdziwą ulgą.

— Opatrzność najwyraźniej czuwa nad nami — powiedziała Daniela, gdy już byli w drodze

— W rzeczy samej — zgodził się Corbin — nie często zdarza się mieć takie wymarzone połączenie kolejowe, jakie my dzisiaj dostaliśmy.

Była to rzetelna prawda. W Chinach nigdy nie wiadomo, kiedy w jakiś sposób odejdzie pociąg wymieniony w rozkładzie jazdy. Być może — odepdzie on za godzinę — dwie czy dziesięć, ale może również odejść! za trzy dni lub tydzień. Ludzie mają tu czas, nie śpieszą się nigdy. Te same zasady wznaję i maszyniści kolejowi i wszyscy s'ulba ruchu. Poza tym bywają rozmaite przeszkody: po pierwsze zbliża się listopad, kie-

miast i poszła za wzrokiem Corbina. Zrozumieli się. Oto przed sobą mieli nowego agenta wywiadu japońskiego, który miał obowiązek przejąć opiekę nad nimi od człowieka z Szimonoseki. Ale gdzie on jest? Japończyk daremnie szukał wzrokiem człowieka z Szimonoseki — nie spotrzeł go nigdzie.

Z tego zaferowania agenta skorzystał Corbin i Daniela i szybko wmieszali się w tłum. Wskoczyli do najbliższych riksów i kazali się wieść wprost do miasta. Nie mieli żadnego celu i nie wiedzieli, gdzie się jeszcze zatrzymają, ale pragnęli tylko jak najszybciej oddalić się od agenta. Na jednym z rogów Tien-Tsinu wysiedli, zmienili znowu riksze i kazali się wieść możliwie najszybciej na dworzec kolejowy. I tutaj spotkał ich niebyswałe szczęście — mieli pociąg do Peipingu! Zadowolili się więc natychmiast do wagonu i kiedy pociąg ruszył, odczuli z prawdziwą ulgą.

— Opatrzność najwyraźniej czuwa nad nami — powiedziała Daniela, gdy już byli w drodze

— W rzeczy samej — zgodził się Corbin — nie często zdarza się mieć takie wymarzone połączenie kolejowe, jakie my dzisiaj dostaliśmy.

Była to rzetelna prawda. W Chinach nigdy nie wiadomo, kiedy w jakiś sposób odejdzie pociąg wymieniony w rozkładzie jazdy. Być może — odepdzie on za godzinę — dwie czy dziesięć, ale może również odejść! za trzy dni lub tydzień. Ludzie mają tu czas, nie śpieszą się nigdy. Te same zasady wznaję i maszyniści kolejowi i wszyscy s'ulba ruchu. Poza tym bywają rozmaite przeszkody: po pierwsze zbliża się listopad, kie-

wiecznych hazardów i tego Wschodu, ale teraz tak mi się coś wydaje, że zostanie jeszcze na jakiś czas i zapłacę Japończykom za wszystkie z ich strony doznane utrapienia.

— I dobrze pani robi, madame.

— Czy pan nie zna przypadkiem pana Thompsona?

— Tego korespondenta z New-York Times? Owszem, miałem przyjemność poznać go przed pół rokiem. Byliśmy wtedy obaj w Kobe i wracaliśmy na jednym statku do Szanghaju.

— Czy nie wie pan, co się z nim dzieje?

— Podobno znalazł się w rękach Japończyków, którzy go podejrzewają o jakieś konszachty z IS.

— To fałsz, Thompson nie pracuje dla IS.

— I ja to wiem, ale nie chcę tego rozumieć jedynie Japończycy. Oni wciąż go podejrzewają, że jest spólnikiem wykradzenia planów podziemia szanghajskich, jedynych, nawiasem mówiąc, jakie istniały, z małego domku japońskiego kapitana nad Jang-Tse. Brak tych planów kosztował Japonię wiele milionów yen. Szanghaj dawno byby już padł, gdyby nie kradzież tych papierków.

— Jak to, więc Japończycy przypisują kradzież tych planów Thompsonowi?

— Tak, m-lle.

— To mistyfikacja.

— Wiem o tym, madame.

— I gdzież ten biedny chłopiec znajduje się teraz?

— Jeżeli nie udało się wyrwać go z rąk japońskich, niewątpliwie znajduje się on dalej w ich rękach.

Kalendarzyk

Sobota, 13 grudnia 1947 r.
Katolicki, Łucji.
Świętański: Świętośława.

BYDGOSZCZ

Wieczór inauguracyjny „Dni przeciwgruźliczych”

(a) W ramach ogólnopolskich „dni przeciwgruźliczych” odbędzie się dziś o godz. 16 w sali OKZZ „wieczór inauguracyjny”. W programie: słowo wstępne, dialog z lekarzem na temat gruźlicy, referat programowy o gruźlicy i występ artystów Teatru Miejskiego. Wstęp bezpłatny.

„Pierwszy krok bokserki”

(re) Miłośnikom i amatorom boksu przypominamy, że zapisy na „pierwszy krok bokserki”, który odbędzie się w sali przy ul. Konarskiego w dniach 18, 19 i 20 bm. o godz. 19 przyjmują się w sali ćwiczeń (ul. Konarskiego) w poniedziałki, środy i piątki i w sekretariacie klubu przy ul. Dworcowej 89, od godz. 10—20.

Pięćny czyn młodzieży czuwa wono rzyskie

(re) Młodzież okręgu pomorskiego PCK pięknie realizuje hasło: „Młodzi bliźniego — bliźniemu służ”. W celu podniesienia ducha polskich dzieci przebywających na obczyźnie, młodzieży z Pomorza zebrała 52 paczki zawierające książki polskie, listy, opiatek, żywność, słodycze i zabawki i przeznaczoną je dla dzieci polskich w Westfalii.

Paczki te, każda o wadze 2 — 5 kg zostały przekazane Lidze Kobiet w Bydgoszczy, które przesyła je razem z innymi darami adresatom.

Życie Stronnictwa Pracy

W dniu 14 bm. o godz. 11 w lokalu Stronnictwa Pracy w Bydgoszczy (Jagiellońska 2, II ptr.) odbędzie się odprawa zarządów kół Stronnictwa Pracy, na którą winni się stawić wszyscy członkowie zarządów kół z terenu m. Bydgoszczy, natomiast z kół spoza Bydgoszczy winien się stawić prezes wzgl. jego zastępca.

Ze względu na ważność spraw winny być na odprawie reprezentowane wszystkie kółka SP. Wchodzące w skład zarządu powiatowego w Bydgoszczy.

W dniu 15 bm. o godz. 18.30 w lokalu Stronnictwa Pracy w Bydgoszczy (Jagiellońska 2, II ptr.) odbędzie się zebranie dyskusyjne SP.

Referat na temat „Historia socjalizmu w Polsce” wygłosi kol. Williński. Na powyższe zebranie zapraszamy wszystkich uczestników zebrań dyskusyjnych SP.

ZAPROWIZACJI

Artykuły żywnościowe na karty z grudnia rb.

R. C. A. zawiadamia, że na karty żywnościowe z grudnia br. zostaną wydane następujące artykuły a mia nowicie: kat. I prac. na odc. 25 — 1,4 kg rąbanki za 2 kg mięsa wołowego; odc. 18 — 2 kg maki pszennej; odc. 20 — 0,5 kg cukru; odc. 27 — 1 kg konserw woprzowych lub 1,3 kg rąbanki za tłuszcz; odc. 28 — 0,2 kg mydła do prania wzgl. 0,5 kaw. mydła „U”; odc. 29 — 0,25 kg bieliźnia lub proszku do prania; odc. 22 — 1 kg kaszy wzgl. grochu 0,5 kg; — Kat. II: odc. 20 — 1 kg śledzi za 1 kg mięsa wołowego; odc. 22 — 0,5 kg oleju kokos wzgl. margaryny za 0,5 kg tłuszczu; odc. 23 — 0,25 kg cukru; odc. 13 — 1 kg maki pszennej; odc. 17 — 0,5 kg kaszy wzgl. 0,25 kg grochu; — kat. „C”: odc. 10 — 0,25 kg konserw wołowych za 0,5 kg mięsa woł.; odc. 9 — 0,25 kg oleju kokos. za 0,25 tłuszczu kat. „M”: odc. 20 — 0,25 kg cukru; odc. 15 — 0,35 kg oleju kokos. za tłuszcz; — kat. „D”: odc. 20 — 0,25 kg cukru; odc. 16 — 0,3 kg cukerków; odc. 17 — 1 kaw. mydła toaletowego 100 gr wzgl. 0,1 kg mydła „wyki” do prania wzgl. 0,25 kaw. mydła „U” odc. 15 — 2 kg maki pszennej; — kat. „D 12”: odc. 1 — 0,2 kg czekolady wzamian mleka.

O terminie odbioru zakłady pracy zostaną powiadomione.

Wielki dzień w życiu Bydgoszczy

Poświęcenie kamienia węgielnego pod nowy gmach teatru miejskiego

BYDGOSZCZ (jaw). Teraz już wreszcie jesteśmy pewni, że Bydgoszcz będzie miała swój własny gmach teatralny.

Po dwuletnim okresie burzenia po wielu zapowiedziach i obietnicach po ustalaniu różnych terminów, które następnie nie były dotrzymywane, znaleźli się wreszcie ludzie energiczni, którzy swą pracą tworzą coś konkretnego i realnego.

W dniu wczorajszym, w obecności najwyższych przedstawicieli władz dokonano poświęcenia kamienia węgielnego i wmurowania aktu erekcyjnego w fundamente budującego się gmachu teatralnego. Teraz już chyba nic nie stanie na przeszkodzie, aby mieszkańcy Bydgoszczy w przyszłym sezonie teatralnym oglądali pierwszą premierę na scenie nowego teatru.

Na uroczystość tę przybyli: dyr. departamentu Min. Kultury i Sztuki Michał Rusinek, przewodniczący MRN — Stefan Rutkowski, prezydent J. Twardzicki, p.k. Antoni Alster oraz inni przedstawiciele świata kulturalnego, artystycznego, politycznego, gospodarczego, wojska i miejscowego społeczeństwa.

W imieniu Zarządu Miejskiego i komitetu budowy teatru, gości powitał prezydent Twardzicki, składając jednocześnie na ręce przewodniczącego MRN zapewnienie wykończenia gmachu i oddania go do użytku w ciągu następnego roku.

Następnie przemawiał przewodniczący MRN Rutkowski, dziękując w serdecznych słowach Ministerstwu Kultury i Sztuki za pomoc i poparcie oraz Zarządowi Miejskiemu za trud i prace, wniesione w dziedzinie budowy nowej placówki kulturalnej — jaką jest budujący się teatr — pierwszy w odrodzonej Ojczyźnie. Kończąc swą przemówienie, przew. Rutkowski zapowiedział do społeczeństwa bydgoskiego o dalszą pomoc i poparcie w realizowaniu tego wielkiego przedsięwzięcia.

W imieniu rządu przemawiał wiceojewoda H. Trzebiński. „Odtąd z tego miejsca — ogniska jadu i niebezpieczeństwa — padają żywe słowa umacniające i krzepiące ducha polskiego” — powiedział mówca. (Przed wojną bowiem jak i w czasie jej trwania, miejsce to było siedzibą teatru i organizacji niemieckich).

W zastępstwie nieobecnego ministra kultury i sztuki — Dybowskiego głos zabrał dyr. departamentu — M. Rusinek. Podniósł on duże zasługi artystów scen polskich, którzy w bardzo trudnych nieraz warunkach, w pierwszym okresie powojennym pracowali nad odbudową i podniesieniem życia kulturalnego w Polsce. W dalszym ciągu swego przemówienia zapewnił on komitet budowy oraz dyrekcję Teatru Miejskiego w Bydgoszczy o jak najdalej idącym poparciu i pomocy Ministerstwa Kultury i Sztuki dla nowo powstającej placówki.

Z działalności Delegatury Komisji Specjalnej w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ (tim). Przed dwoma laty powołana została do życia Komisja Specjalna do Walki z Nadużyciami i Spekulacją. W okresie tych dwóch lat Komisja Specjalna wykonała poważne zadanie. Prowadzona przez nią walka z „podziemnym gospodarczym” osłabiła wyraźnie dochodzące do niespotykanych rozmiarów w pierwszych latach niepodległości siły spekulacji, nadużyć, szabru itp.

Wśród Delegatur Komisji Specjalnej owocną działalnością wyróżnia się Delegatura Komisji Specjalnej w Bydgoszczy. Przybywający na Pomorze mieszkańcy innych województw przyznają, że obserwując tujsze życie gospodarcze i ruch handlowy można zauważyć tutaj już panujący. Szczególnie dodatnie wrażenie czynią na gościach miejscowe sklepy, w których ceny są na właściwych miejscach, przestrzegane są przewidywania władz itd.

Przew. Bydg. Del. Kom. Specjalnej, p. Dworakowski stwierdza jednak, że

Z kolei przemawiała p. Bracka, jako delegatka zarządu głównego Zw. Zaw. Artystów Scen Polskich, poczem nastąpiło wmurowanie aktu erekcyjnego przez wiceoj. Trzebińskiego w założone już fundamenty, oraz poświęcenie kamienia węgielnego pod nowy gmach teatru, przez ks. superiora Giemzę.

Po części oficjalnej, która miała miejsce na placu budowy, goście udali się do Pomorskiego Domu Sztuki.

Moment powitania przedstawicieli Rządu, świata artystycznego i kulturalnego oraz miejscowego społeczeństwa przez prezydenta m. Bydgoszczy p. J. Twardzickiego.

Po obozie pracy-5 lat więzienia za odstępstwo od narodowości polskiej

BYDGOSZCZ (re) Na ławie oskarżonych SO w Bydgoszczy zasiadli po raz drugi Buchholz Karol i jego żona Janina, którym akt oskarżenia zarzucał odstępstwo od narodowości polskiej. Buchholzwie poprzednio stawili przed Sądem Grodzkim wniosek o rehabilitację i w wyniku rozprawy zostali osadzeni w obozie pracy przymusowej na czas nieograniczony.

Buchholz przed wojną pracował jako przedstawiciel Państw. Wytwórni Uzbrojenia i był jednocześnie współnikiem linii autobusowej na trasie Bydgoszcz — Tuchola. Po zajęciu Bydgoszczy przez Niemców Buchholz już 13 listopada 1939 r., a żona jego w tydzień później, złożył „fragebogen”, w którym prosił o zaliczenie go w poczet obywateli niemieckich i zeznawał, że jego językiem ojczystym jest język niemiecki. Wnioskodawca jednocześnie podkreślił, że w pierwszych dniach września żołnierze polscy dokonali na niego napadu i chcieli go zamordować jako zniechęconego Niemca. Buchholz ponadto zakomunikował, że jako kierownik linii autobusowej ukrył przed władzami polskimi kilka autobusów, aby oddać je zdane do użytku władzom niemieckim. Po oddaleniu tych podań

gdzie odbył się poranek symfoniczny w wykonaniu orkiestry szkolnej, oraz otwarcie wystawy prac członków Zw. Artystów Plastików Pomorskich. Całokształt osiągnięć w dziedzinie malarstwa, plastyki i grafiki na Pomorz, przedstawił w imieniu związku prof. Marian Turwid. Przecięcia wstęgi dokonał dyr. departamentu plastyki — Urbanowicz. Zwiedzenie wystawy oraz Muzeum i Biblioteki Miejskiej zakończyło ten wielki dzień w życiu kulturalnym naszego grodu.

Buchholzwie złożyli odwołanie i zostali zaszeregowani do II grupy. Od tej chwili zarysowało się ze strony Buchholza jego wrogi stanowisko względem Polaków. Zatrudniony w fabryce „Kauczuk” Buchholz zwracał uwagę Polakom, że źle mówią po niemiecku, o kobietach Polkach mówił „że chodzą jak krowy” i na każdym kroku podkreślał swoją wyższość. Widząc Polaków tłoczących się do autobusu, Buchholz wyraził się o nich jako „o bandzie polskiej” i groził kilku osobom odebraniem kart żywnościowych.

Oskarżony na swoją obronę zeznał, że fakty podane przez niego w „fragebogen” były zmyślone i że powodem starań o II grupę był strach przed aresztowaniem z powodu współdziałania w ujęciu szpiega niemieckiego. Oskarżeni oświadczyli, że zachowali swoją odrębność narodową i powołali na tę okoliczność szereg świadków odwołujących się do

Świadkowie ci nic istotnego do sprawy nie wniesli, to też sąd na podstawie materiału obciążającego oskarżonych uznał ich winę za udowodnioną i za odstępstwo od narodowości skazał Buchholza na 5 lat, a jego żonę na 3 lata więzienia.

nych, młodzieżowych i społecznych. Ogółem skontrolowano 11.664 punktów sprzedaży. Protokółów z pozytywnymi wynikami sporządzono 3198. Do odpowiedzialności pociągnięto 1984 właścicieli sklepów, 5 pracowników sklepów prywatnych, 297 pracowników sklepów spółdzielczych i 9 pracowników sklepów państwowych. Grzywną ukarano 1.272 osoby. Z wnioskiem na obóz pracy skierowano 16 spraw. Na obóz i grzywnę skazano 7 osób. Z inicjatywy delegatury nałożono do dnia 15 listopada br. 18.632 tys. zł grzywny.

Charakter spraw, którymi zajmowała się Komisja Specjalna był różny. Oprócz spraw typowo spekulacyjnych dominują przestępstwa: urzędni nadużycia w spółdzielniach, nielegalny garbunek i obrót skórami, nieprzepisowy przemiał zbóż i nadużycia w młynach państwowych, machinacje z przydziałami aprobowanymi kartami dzieł surowców w zakładach pracy i szabary z Ziem Odzyskanych.

Są to oczywiście dane fragmentaryczne z działalności tej Delegatury Komisji Specjalnej i nie odzwierciedlają w pełni właściwych wyników dotychczasowej pracy Komisji.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR MIEJSKI. — W sobotę o g. 19.30 oraz w niedzielę o g. 15.30 i 19.30: Temperamenty. Przedstawienia rozpoczynają się punktualnie i z tą chwilą drzwi na salę zostaną zamknięte.

POMORSKI DOM SZTUKI. Wystawa malarstwa, grafiki i rzeźby okr. pomorskiego ZPAP.

DOM HARCERZA (ul. Libelta 8). Codziennie: Wystawa prac harcerskich i choinek.

TEATRY ŚWIETLNE. — Pomorzanin: Curie-Skłodowska. Orzeł: Znak Zorro. Wolność: W imię życia. Gryf: Moja siostra Eileen. Bałtyk: Biały kiel.

Uwaga! Ze względu na długość programu, początek seansów w „Pomorzaninie” o g. 15.30, 18 i 20.30. W niedzielę i święta o g. 13, 15.30, 18 i 20.30.

DYZUR APTEK. — Do 20 bm.: Pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia 11 (tel. 16-53) i Przy Bielawach, Al. 1 Maja 97 (tel. 23-61).

POGOTOWIE LEKARSKO-DENTYSTYCZNE: W sobotę g. 15—17: lek.-dent. Nehrebecki, Al. 1 Maja 51. Niedziela g. 10—12: lekarz-dent. Masłowska, Al. Mickiewicza 3.

POGOTOWIE PRZECIWNENERGICZNE — w lokalu Pogotowia Ratunkowego, ul. Pomorska nr 16 i przy ul. Podwale 15 (wejście z placu Kościeleckich) — czynne całą noc.

* Związek Powstańców Wielkop. z r. 1918—19 w Poznaniu — koło Bydgoszcz zawiadamia, że zebranie miesięczne odbędzie się 14 bm. o godzinie 14 w sali drh. Magdziarza przy pl. Piastowskim 17.

* Zw. Zaw. Prac. Pocz.-Telegraf. zawiadamia, że zebranie miesięczne odbędzie się 14 bm. o godz. 14.30 w sali listonoszy Urzędu Pocz. I. Obecność wszystkich członków konieczna.

* Sekcja Młodzieżowa Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych zawiadamia, że zebranie informacyjne sekcji odbędzie się w niedzielę, dnia 14 bm. o godz. 11 w sekretariacie koła, ul. Jagiellońska 14.

* Zjazd dyrektorów. W dniu 21 bm. o godz. 9 przy ul. Dworcowej 43 odbędzie się zjazd dyrektorów Centralnego Zarządu Państw. Przem. Fermentacyjnego Oddziału w Bydgoszczy.

* (a) K. K. W. Posiedzenie zarządu zwołuje się na środy po 1-y i 15-ym każdego miesiąca w przystani klubu. Ćwiczenia gimnastyczne dla wioślarzy odbywają się we wtorki i piątki o g. 19—20 w sali przy ul. Jagiellońskiej. Schadzki towarzyskie odbywają się w szalazie każdej niedzieli o g. 15. Tradycyjny obchód gwiazdkowy przypada w tym roku na dzień 21 bm. godz. 18 (niedziela) w stołówce warsztatowej, na który zaprasza się wszystkich członków wraz z rodzinami.

POLSKIE RADIO + + +
RADIO POMORSKIE TORUŃ + + +
BYDGOSZCZ

Niedziela, 14 grudnia:

7.00 Progr. og.-polski. 11.05 Omówienie aud. lokalnych. 11.05 Kronika bież. 11.15 Koncert reklam. 11.30 Muzyka muz. z płyt. 11.57 Pr. og.-polski. 12.03 Poranek symfoniczny. 13.30 Elżbieta Krasnohorska — poetka czeska doby Odrodzenia. 13.40 Progr. og.-polski. 19.20 Koncert żywych. 19.44 „Nowy człowiek w poezji radzieckiej”. 19.59 Progr. og.-polski. 20.50 Przegl. sportowy. 21.00 Progr. og.-polski. 24.00 Zakończenie audycji.

* „Niemcy i problem niemiecki w literaturze polskiej”. Interesujący odczyt na ten temat wygłosi prof. Romanowski w dniu 14 bm. o g. 11 w sali Teatru Miejskiego przy ul. Grodzkiej 14. O liczny udział prosi zarząd grodzki TURU. Po odczycie część artystyczna. Wstęp bezpłatny.

Odwolanie meczu

(re) Zapowiedziane na dziś młodzieżowe zawody pięcioboju między Państw. Średn. Szkołą Techniczną a klubem SPD nie odbędą się. Jak nas informują, przyczyną tego jest rezygnacja Szk. Technicznej.

Pamiętajmy o sierotach

„Dom Dziecka“ Pomorskiej Rodziny Radiowej w Kicku nad Gopłem

BYDGOSZCZ (m). Zadaniem Rodziny Radiowych jest opieka nad najniebezpieczniejszymi istotami, jakimi są sieroty. Na naszym terenie Rodzina Radiowa opiekuje się szczególnie sierotami po rodzicach zamordowanych przez okupanta.

Pomorska Rodzina Radiowa, której pracami kieruje prezes zarządu p. dyr. Wroczyński, może poszczycić się powa'nym sukcesem. Jest nim zagospodarowanie majątku Kicko nad Gopłem i urządzenie na tym majątku Domu Dziecka. Wiele trudności musiało pokonać, wiele zabiegów, ofiarności i poświęcenia wymagała akcja, uwieńczona obecnie tak pomyślnym rezultatem. Akcja ta zasługuje na tym większe uznanie, że przeprowadzona została we własnym zakresie — bez jakiegokolwiek subwencji, a jedynie ze składek, zbiórek, imprez i ofiarności publicznej. Zwłaszcza kupiectwo poparło wydatnie tę zbo'ną akcję, wykazując pełne zrozumienie dla sprawy, która powinna leżeć na sercu całego społeczeństwa.

W dniu 1 grudnia wyślano pierwszą partię dzieci do Kicka. Wkrótce wyjedzie nad Gopło partia druga, za nią trzecia. Przed organizatorami Domu Dziecka piętrzą się niestety nowe trudności. Są coprawda kłopoty, nowe mebelki dziecięce, jest i pościel — za mało natomiast jest bielizny osobistej i ubranek dla dzieci. Nowy to kłopot, który spadł na barki garstki entuzjastów tej akcji i nowy apel do społeczeństwa o pomoc, o współpracę z zarządem Pomorskiej Rodziny Radiowej, zwłaszcza że i gwiazdka za pasem i biedne sieroty trzeba będzie obdarzyć, aby

one się radowały i były szczęśliwe. Na ostatnim zebraniu Pomorskiej Rodziny Radiowej z udziałem delegatów kół fabrycznych i członków indywidualnych, prezes dyr. Wroczyński szczegółowo omówił dotychczasowe osiągnięcia PRR i nakreślił plan pracy na najbliższą przyszłość. Obecnie w Kicku ulokowano dzieci młodsze, w wieku przedszkolnym. Zaopiekuje się nimi przedszkolanka (znowu prośba o zaopiarowanie pomocy szkolnych). W projekcie jest zorganizowanie Szkoły Ogrodniczej. Warunki dla takiej szkoły są w Kicku świetne. Umożliwiłoby to wysłanie do Domu Dziecka dzieci starszych. Niestrudżonemu organizatorowi dyr. Wroczyńskiemu wyrazili zebrani gorące uznanie.

Dzieci czują się w Kicku doskonale. Są pełne życia i radości. Wyżywienie mają pierwszorzędne. Troška o nie jest powszechna. Jeszcze więcej zrobie się dla nich, gdy zwiększą się wpływy na rzecz PRR. Dlatego apelujemy tak o wstępowanie do już istniejących kół PRR, zakładanie nowych kół i zapisywanie się na członków indywidualnych. Szlachetna to akcja i piękny cel — opieka nad sierotami — nad istotami, które również mają prawo do szczęścia i radości i których szary żywot należy rozjaśnić i wnieść w ich serduszka choćby najskromniejszy promyczek słońca.

NOWOŚCI ze ŚWIATA
ZNAJDZIESZ CZYTAJĄC IKP-a

Dnia 11. 12. 47 r. zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, nasz najlepszy i najtroskliwszy ojciec, dziadzia, brat i wujek śp.

Jan Mikołajczyk

w 72 roku życia w smutku pogrążona Rodzina

Pogrzeb odbędzie się dnia 14. 12. 47 o godz. 13,30 z kaplicy cmentarza Najśw. Serca Pana Jezusa.

Bydgoszcz, ul. Kapielowa 3. 02274

Dnia 12 grudnia 1947 r. mar. po krótkiej chorobie zaopatrzonej Sakramentami św. nasz drogi Stryjek i Wujek śp.

Franciszek Zieliński

mistrz dekarcki, lat 70

Ms. a św. żałobna odbędzie się w poniedziałek, dnia 15 grudnia o godz. 8,35 w kościele Serca Jezusowego w Bydgoszczy.

Pogrzeb odbędzie się tegoż samego dnia o godz. 15-tej z kaplicy cmentarnej Serca Jezusowego w Bydgoszczy.

Zawiadamia Rodzina 1895 Osobnych zawiadomień nie wysyła się

Bydgoszcz-Fordon Raclawicka 12

WARSZAWA zajaśnieje Wielki pokaz ogni sztucznych

WARSZAWA (PAP) Z okazji otwarcia w dniu 13 bm. w Warszawie pierwszego w Polsce państwowego sklepu chemicznego, dla uświetnienia uroczystości otwarcia, Centrala Handlowa Przemysłu Chemicznego urządzi w sobotę w godzinach popołudniowych wielki pokaz ogni sztucznych.

Nad stroną techniczną pokazu czuwać będzie specjalna ekipa pirotechników, przybywających do stolicy ze Śląska. Pokaz odbędzie się na jednym z wielkich placów stolicy i potrwa około godziny. Szczegóły podane będą w dniach najbliższych.

4 x 100 000
Wygrane po 100.000 zł padły na Nr 13154 46550.

Tabela wygranych 51 loterii 5-ty dzień ciągnięcia IV-tej klasy

Wygrane po 100.000 zł padły na Nr 13154 46550.

Wygrane po 20.000 zł padły na Nr 8111 16967 18336 18578 18635 24659 34706 37436 40335 52019 60884 65322 68226 69404 72236 73833 73915 74258.

Wygrane po 10.000 zł padły na Nr 1352 2116 3991 5132 5424 5676 7396 9902 11982 12144 12421 12702 13128 13994 14397 14399 14420 15258 15753 24745 26000 27566 28260 30525 30669 30924 31257 31410 31569 33595 34565 36184 36590 37804 37843 39042 39953 42710 43184 44201 48455 49781 50746 51447 51573 52035 52948 53598 55616 55802 57573 61105 61634 63720 64421 66476 68400 68405 68825 68988 69208 70881 71033 71053 73070 73584 73768 73995 74133 75738 76262 81434 82132 82164 83787 84060 84241.

PO 5.000 ZŁ
42 625 754 2287 307 4050 257 349 5459 871 6593 8084 194 11634 846 12121 261 784 927 13841 15877 17442 611 18307 756 20587 22784 24103 166 28122 782 739 907 30566 717 745 31312 612 686 33174 413 34269 330 36000 311 37658 38474 508 880 40009 345 41266 826 942 42235 377 44057 463 45038 087 373 651 46005 230 874 926 48543 49085 318 333 400 432 445 52637 53124 56680 959 57175 59586 594 62827 63256 64142 65161 511 354 67237 68960 71508 600 934 72221 552 553 73097 73221 336 531 74238 525 78112 81650 82262 906 83590 84367 368.

Patrz śmiało w przyszłość, zwróć oczy twoje na kolekturę

A. Grabarkiewicz

POZNAŃ, Armii Czerwonej 2

TEL. 30-30 KONTA P. K. O. 360 01879

„SPOLEM“

Okręgowy Oddział Przemysłowo-Rolny — Referat Ogrodniczy
BYDGOSZCZ, Stary Rynek 7
otwierzył z dnem 10-go grudnia 1947 r.
sprzedaż hurtową owoców i soku owocowego oraz
sprzedaż kapusty kiszonej i ogórków po cenach niskich
Dla spółdzielni, stołówek, oraz pp. Hurtowników specjalny rabat.
Sprzedaż odbywa się w biurze ref. Ogrodniczego. Bydgoszcz,
Stary Rynek 7, wejście z ulicy 1 Armii Wojska
Polskiego. I p., w godz. od 8-ej do 14-30, telefon 29-25.

HURTOWNIA WŁÓKIENNICZA DOM HANDLOWY „Wo - Ma - Pa“

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Łódź, ul. Piotrkowska nr 125 Telefon 174-32
poleca towary:
wełniane, korthy, bawelnyane, jedwabie,
dziewiarstwo, pasmanterię i t. p. pro-
dukcji przemysłu państwowego i pry-
watnego po cenach ściśle hurtowych.

Szlifynia Szkła i Podlewnia Luster ROENSPIS EDMUND

Mistrz szklarsko-szlifynerski
Specjalista szyb samochodowych oraz luster każdego rodzaju
Bydgoszcz, ul. Dworcowa 53

Potrzebna (y) ks. ażkowa(y) bilan-
sotka (ta) na przebit-
kową od zaraz na wyjątkowo dogodnych warunkach.
Zgłoszenie Gminna Spółdzielnia Sam. Chłopskiej
Radziejów pow. Nieszawa

Wetnę owczą

zakupuje i wymienia po cenach najwyższych
„Krosienko“ Fabryka Sukna A. J. Klimunt
BIELSKO
Oddział w Bydgoszczy, ul. Pomorska 14

MASZYNY BIUROWE

Kupno Sprzedaż
K. Kochanowicz i S-ka
Poznań, Plac Wolności 13
(obok 8 Maja) 01773

Sztandary

chorągwie, parlamenta
kościelne wykonują fa-
chowo i solidnie (01872)
Prac. haftów artystycznych
IRENA SZALOWA
POZNAŃ
ul. Skarbuwa 23, tel. 12-54

Kapelusze

kapeliny, stożki
hurtowa sprzedaż
J. Nutkiewicz i S-ka, Łódź
Piotrowska 16 w podwórzu
Na miesiąc urzędów
zniżka 30%
na materiały i wełniane

Ceraty

na torebki i stołowe
Tapety
Linoleum
Chodniki
Ramy do firan
Zb. Waligórski
Poznań, Wielka 9, I ptr.
wejście z Szewskiej
Bydgoszcz, ul. 1 Maja 12
Gdynia, ul. Świętojańska 10

Elżbietę Jonową

poszukuje. Jastrzębski,
Gdynia, Świętojańska 132.
Kupię jedną felgę 16
czterodziurową (D. K. W.)
szprychową.
Malte Anderson,
Gdynia, Świętojańska 54,
I ptr. Telefon 274-24

Na święta

ryby, drób, zajęcia
w całości i dzielone
każdą ilość
poleca
F-a KLONOWSKI
Bydgoszcz, Król. Jadwigi 11

Pracownia Futer

Czesław Górny
Bydgoszcz, Dworcowa 25
I piętro
wykonuje
solidnie przeróbki, oraz
nowe z powierzzonego
materiału

W. KICIŃSKI

mistrz ortopedyczny
Bydgoszcz, Śniadeckich 29 m. 1
Wykonuje: rotacje rąk i nóg, gorsoty, pasy ortopedyczne
wkładki pod stopy oraz band. ru. i uruowe

Sprzedaż różnych FUTER

i skop surowych skórek futerkowych i tełhorze, kuny, wydry,
lis i t. p. polskie
F-a D. Raczkler, BYDGOSZCZ, Dworcowa 77 tel. 39-70

GNOMY, piece, ruszty do pieców, stojaki choinkowe, sprzęty kuchenne poleca

F-a SPIEWAKOWSKI-WŁODARSKI
Bydgoszcz, Al. 1 Maja 108

Uwaga Repatrianci

posiadacze awiorów, walut i należności za granicą.
Przyjmujemy: cesje na zagraniczne wartości, czek i dewizy.
Złatwiamy sprawy należności zagranicznych oraz transakcje
importowo-eksportowe.
Zaopatrzenie i Zbyt Prywatnego Przemysłu Sp. z o. o.
Wydział Handlu Zagranicznego
Łódź, ul. Piotrkowska 167 — telefon 176-99

Wspólnika

z większym kapitałem do
hurtowni chemicznej przy mę.
Zgłoszenia:
Jastrzębski, Gdynia
Abrahama 101. Tel. 274-25

CHOINKOWE

świece, lichtarzyki, lamelę,
ognie
HURTOWNIA
Jan Kopczyński
Łazienna 28 — telefon 338

KOMIS

Bydgoszcz, Al. 1 Maja 22
Tel. 24-31
przyjmuje w komis
str. odz. obuwie, maszyny do pisania, liczenia, szycia, biżuterie, fotoaparaty t.
Szybka sprzedaż zapewniona

Majątki Rolne

Zjednoczenia
Przemysłu Cukrowniczego
poszukują:
rutynowanego administratora
i 2 księgowych

F-ma „BORSUK“

Wytwórnia Szczotek i Pedzli
A. Drażkiewicz i Ska
Bydgoszcz, Zduny 8, tel. 39-95
kupuje stale
wełnie końskie i szczecinę

20.000, — zł

nagrody za wykrycie sprawcy
kradzieży o ony samochodu o-
wej Słomi Polska 750/16
skradzionej w dniu 10 bm
w Gnieźnie przy ul. Lubnińskiego
Zgłoszenia: Dopierała Gniezno
Witkowska 7, tel. 1-10

Czytajcie „IKP“

CENTRALA MASZYN I PRZEBORÓW BIUROWYCH

W. Cz. Filipiak

NAPRAWA:
Maszyn do pisania - liczenia - powielaczy i kas rejestracyjnych

PRZERÓBKA:
Maszyn do pisania na układ polski

KUPNO SPRZEDAŻ

POZNAŃ, ŚW. MARGINA 32 TEL. 88-19

BURSZTYN

kupuje po najwyższej cenie

PAŃSTWA WYTWÓRNIA WYROBÓW BURSZTYNOWYCH

G. W. D. P. M
GDAŃSK-WRZESZCZ, ul. Kochanowskiego 41

Włnę owczą

kupuje i wymienia na wółczki i materiały bielskie

W. Siwczyński i S-ka, Bydgoszcz,
Al. 1 Maja 67, m. 13 - tel. 21-07

Saba

PROSEK DO PIECZYWA
GWARANCJA
udanego ciasta

ZAWIADOMIENIA

DR BILIŃSKI
choroby serca, 11 - 14. Łódź, Legionów 3. (02204)

Zarząd
Pomorskiej Spółdzielni Skór zawiadamia członków spółdzielni, że w niedzielę dnia 14. XII o godz. 15 odbędzie się plenarne zebranie członków w Resursie Kupieckiej. (02272)

SPRZEDAŻ

KRAWATY, SZALE I KOSZULE
poleca, wzory najmodniejsze - najtaniej - Wytwórnia Edward Krysiak, Łódź, Piotrkowska 136. Wysyłamy za pobraniem pocztowym. (02150)

Najdelikatniejsze, najbardziej odżywcze kremy

AMISA
gabinetu kosmetycznego Amelii Szląskowskiej, - Bydgoszcz, Al. 1 Maja 5. (1717)

HURTOWNIA
Galanteryjna Feliks Aszyk, Łódź, Nowomiejska 5. Skrytka pocztowa 73. Poleca wszelką drobną galanterię, bieliznę, getry, berety, pilotki, szaliki, krawaty, biużuterię szklaną, kosmetykę. Ceny przystępne. (01832)

Fryzjerskie artykuły,
aparaty parowe elektryczne, płyny, guma łączeniowa, podkładkowa, najtaniej nabydziesz. Firma Banasiak-Gajewicz, Łódź, Dąsżyńskiego 36. (02068)

Czernidła szewskie,
kleje, proszki atramentowe do skór, smole, woski, glazure, atramenty i anilinę szewną poleca wytwórnia „Rodo”, Łódź, Piotrkowska 31, tel. 188-78. (01835)

Tarce
do sruśowników różnych typów, do krajalnic do kasz, oraz płyty nożowe do krajalnic walcowych do kaszy dostarcza zaraz firma „Młynomontaż” Poznań, Św. Marcina 33. Telefon 24-11. (02107)

ABC czytać chce.
Jedynie najlepsze kolorowe abecadło sprawi największą radość polskiemu dziecku. Cena zł 300. Wysła za zaliczeniem PAW Łódź, Piotrkowska 46. (02157)

Biżuterię
srebrną: bransoletki, broszki, cygaretki, spinki do mankietów, itp. poleca Wytwórnia biżuterii W. Kruk, Poznań 27 Grudnia 2 Sprzedaż hurtowa. (02090)

Bieliznę
damską poleca „Syrinka”. Wytwórnia nagrodzona medalem na Targach Poznańskich. Łódź, Kościuszki 93, tel. 189-10. (01732)

„Papirus”
Fabryka Wyróbów Szkolnych - Biurowych, Łódź, Składowa 23 poleca swoje wyroby: segregatory, teczki, skoroszyty, bloki rachunkowe, zszywkę, raporty kasowe itp. (02050)

Gwiazdka dla wszystkich!
Ozdoby Choinkowe: lameta, bomby, witos anielski, zimne ognie, świece, lichтарыki itp. Nowości! Komplety ozdób, zawierające przybory na jedną choinkę. „Populary” w cenie zł 750, „Ludowy” za 1200 zł, „Specjalny” za 2000. Wysyłka za zaliczeniem. Cenniki na żądanie. Reklama - Łódź, Piotrkowska 46, tel. 173-59. (02212)

Odstąpię
lokal dla fotoarafa w Szczecinie centrum. Oferty: Biuro „Tarmar.” Szczecin, Piastów 76 Nr 864. (02261)

WELNA WŁOKNO SŁOMA LNIANA I KONOPNA

Najkorzystniejsze miejsce zbytu i wymiany

WELNA

Czestaw Biatecki

Uprawniona Agencja CENTRALI KRAJOWYCH SUROWCOW WŁOKNIENNICZYCH

POZNAŃ, ul. Roosevelta 19 - Tel. 70-57
Oddział w BYDGOSZCZY, ul. Dworcowa 55, tel. 33-13
Biura czynne od 8 - 15-tej, w soboty od 8 - 13-tej

Sprzedam
wózek głęboki, łódeczko żelazne, Bydgoszcz, Al. 1 Maja 32/10. 1890

Motocykl - przyczepką,
1944 - budow. B. M. W. 750 górnozawowowy sprzedam prawie nowy 12.000 km. Komplet części zapasowych - ogumienie. Salach, Człuchów, ul. Kaczochy 27a, tel. 66. (1893)

Penicylinę
200.000 biał w przysposobieniu sprzedam najwięcej dającym IKP Bydgoszcz, „Penicylina” (1873)

Maszynę
elektryczną uniwersalną do podnoszenia ciężarów sprzedam. Oferty IKP, Bydgoszcz „2255”. 02255

Motor
16-18 km na benzynę i gaz ssący sprzedam. Bydgoszcz, Kijowska 26. (1885)

KONKURS

Starosta Powiatowy w Wysokiem-Mazowieckim ogłasza konkurs na objęcie od zaraz stanowiska sekretarza Wydziału Powiatowego w Wysokiem-Mazowieckim.

Kandydaci na to stanowisko powinni posiadać następujące warunki:

1. Obywatelstwo polskie.
  2. Świadczenie moralności.
  3. Wykształcenie: matura, oraz ukończony Kurs Studium Administracji Komunalnej przy W. W. P. w Warszawie.
  4. Co najmniej 3-letnią praktykę na wyższym wymiennym stanowisku w Wydziale Powiatowym, lub co najmniej 10 lat na kierowniczym stanowisku w samorządzie.
- Wynagrodzenie VI st. upos. służbowych.
- Podania wraz z uwierzytelnionymi odpisami dokumentów, oraz własnoręcznie napisanym życiorysem należy nadesłać do Starosty Powiatowego Wydział Samorządu, w Wysokiem-Mazowieckim w terminie do dnia 30 grudnia 1947 r. (02013)

Domy - wille
małe domki - place - gospodarstwa korzystnie sprzedam. skład centrum poleca „Cepos” Bydgoszcz, Dworcowa 9. 1821

„Bernardyny”
10 tyg sprzedam. Informacje Bydgoszcz Marcinkowskiego 9/12 864. 1897

KUPNO

Kupuję srebro
złoto - brylanty - kryształy porcelanę przedmioty artystyczne. W. Kruk, Poznań, 27 Grudnia 2. (01990)

Taśmę
i gumę szelkową oraz przybory do szelek kupuje Kokot Leon, Poznań, Paderewskiego 11. 01774

Opony
rozmiar 28X1250 do ciągnika nowe lub mało używane kupimy. „Serwa” Sp. z o. o. Grudziądz, ul. Toruńska 21/23. (02210)

Chromonikielinę
netychmiast kupię. F-ma Radio-techniczna Łoskot Bydgoszcz, Welniary Rynek 12. (1847)

Kuchnię
elektryczną 220 Volt kupię, Bydgoszcz, Al. Ossolińskich 25 (willa). (1892)

Kleń stolarski
fabliczkach kupuję, Bydgoszcz, Al. 1 Maja 42 (Nowy Komis). 02271

Kupimy samochód
w dobrym stanie marki „Opel-Olimpia” górnozawowowy lub „Opel-Kapitan” wzgl. „Mercedes V170”. Oferty kierowców do IKP pod „2277” (02277)

Kupię
dobry wóz dobrej marki, do brym ogumieniem, dobrym wyglądem czarny, czerwony, granat na chodzie. Zgłaszacz, opis ceny Kościerzyna, Dworcowa 8. Zarząd Samopomocy. (1902)

WOLNE POSADY

Starostwo Powiatowe
Referat Odbudowy w Człuchowie poszukuje jednego technika budowlanego z ukończoną średnią szkołą techniczną ze znajomością buchalterii i księgowości. Wynagrodzenie według VIII stopnia urzędników państwowych plus dodatek techniczny. (02194)

SZTANDARY

Chorągwie - Paramenta kościelne WYKONUJE

jedyna fachowa na miejscu firma

JÓZEF ŁOWIŃSKI
Poznań, Garbary 20
telefon 39-05
Dojazd tramwajem z Dworca Głównego do St. Rynku oraz 518 do Garbar
LIQZNE UZNANIA ZA PRAOE

Sprzedam
psa 3-letniego, dog angielski. Inowrocław Farna 5/3. (02244)

Lampę kwarcową
prąd stały stan b. dobry sprzedam. Adres wskaże IKP Bydgoszcz. (1898)

Fortepian
Bechstein prawie nowy okazynie sprzedam. Toruń, Jeczmienna 25 I, ptr. (02267)

Pracę poszukują
Tenor Saksofon i klarnet szuka pracy od zaraz w orkiestrze Al-berani, Bydgoszcz, Poznańska 18/4. (1891)

Wdowa wiek średni,
Inteligentna, uczciwa, gospodar- na, zdrowa przyjmie posadę sta- lej zarządczyni domu u samotnej osoby, chętnie w apłecie (8 lat dawniejszej praktyki). Oferty IKP Bydgoszcz pod „1877” (1877)

Księgowy - bllansista
poszukuje pracy, Bydgoszcz, Długa 33/1. (1889)

RÓŻNE

ZIOŁA LECZĄ
Ziołolecznictwo prof. Muszyń- skiego 500 recept ziołowych przeciw wszelkim chorobom. Wy- syla za zaliczeniem zł 520,- „Polska Agencja Wydawnicza” Łódź, Piotrkowska 46. (01733)

S. Seredyńska,
Łódź, Piotrkowska 275, mistrzyni hafciarstwa, wykonuje paramen- ta kościelne, sztandary. Złoty i srebrny medal. (02084)

Wspólnika
czynnego, lub cichego z kapita- lem 1.000.000 i wyżej poszukuje dobrze zaprowadzone przedsię- biorstwo branży specjalnej. Oferty pod: Nr 19 IKP, Poznań, Dzia- łyńskich 8. (02106)

Pana
brązowym ubraniu Cukiernia „Hass” 23 listopada. Spotkanie niemożliwe. Mieszka Zachód. Wdowa. (01897)

Agent handlowy
rutynuow. z uprawnieniami posła dający samochód reklamowy 11/2 tony szuka odpowiednich propo- zycji. Oferty IKP Bydgoszcz pod „Wojew. Gdańskie”. (1860)

Pracownia muzyczna
Łódź, Nawrot 22 tel. 137-41. Re- peruje - Sprzedaje - Kupuje wszelkie instrumenty muzyczne. Produkuje: banjo - mandolino - gitary - jazzbandy - kotły - werble - pedały. (02247)

POKOJE

Mieszkania
3-4 pokojowego w nowoczes- nym domu poszukuje. Warunki do umówienia. Oferty do IKP, Bydgoszcz, pod „Poważny”. 1888

Pokoju
umeblowanego w śródmieściu na okres 1-2 miesięcy poszukuje pan na poważnym stanowisku. Oferty do IKP Bydgoszcz pod „Poważny”. (1887)

Pokoju
próżnego z używaniem kuchni szuka młode małżeństwo. Zgło- szenia IKP Bydgoszcz pod nr „1886”. (1886)

ZAMIANY

Zamienie
mieszkanie 2 1/2 pokoju z kuch- nią na 4 pokojowe. Zgłoszenie „Par” Bydgoszcz Al. 1 Maja 16. 02270

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam
zagubione dokumenty osobiste, pozwolenie na prowadzenie sa- mochodów (prawo jazdy - czar- wone) oraz prawo jazdy wysta- wione przez władze wojskowe. Jan Wojnarowski, Miradz, pow. Mogilno. (02205)

Unieważniam
zagubiony dowód osobisty, odcie- nek zameldowania, na nazwisko Owczar Czesław, Koszalin Brzo- zowa 15. (02262)

Unieważniam
zgubioną kartę z RKU wydaną Szczecinek na nazwisko Marian Owczarek Kolonia Brzeźnica gm. Swecja pow. Walcz. (02273)

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM RADIOWY

Niedziela, dnia 14 grudnia 1947 r.

7.00 Sygnał czasu, Pieśń poranna. 7.05 Muzyka. 8.00 Dziennik poranny. 8.20 Program na dzień bieżący. 8.30 Muzyka. 8.50 Po- gadanka Związku Rodzin Radiowych. 9.00 Nabożeństwo. 10.00 Audycja regionalna. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z wieży Mariackiej. 13.40 Niedziela na wsi. 14.25 Chwila Biura Studiów. 14.30 Dobry nocny - zagadka radiowa w opr. Ignacego Piotrowskiego. 14.40 „Generał i pszczoła” słuchowisko Hanny Januszewskiej. 15.25 Z zagadnień wiejskich. 15.45 Felieton literacki prof. Waclawa Kubackiego. 15.55 Koncert polskiej kapeli ludowej pod dyr. Feliksa Dzierżanowskiego z udziałem Haliny Ottoczko - mezzo-sopran. 16.35 Agała poznaje pana w okularach - audycja dla dzieci starszych. 16.55 Audycja dla kobiet. 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie. 18.15 Aktualności dźwiękowe. 18.35 Roztropny lama - audycja rozrywkowa. 18.55 Muzyka. 19.05 Nowe książki - felieton Hieronima Edwarda Michalskiego. 19.59 Sygnał czasu. 20.00 Dziennik wieczorny. 20.30 Rezerwa dziennika. 21.00 U na- szych przyjaciół - Francja przemawia do Polski. 21.30 Na muzycz- nej fali. 22.00 Koncert orkiestry tanecznej PR pod dyr. Jana Caj- miera. 22.50 Wiadomości sportowe ogólnopolskie i zagraniczne. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Program na jutro. 23.20 Muzyka. 23.55 Z ostatniej chwili. 24.00 Zakończenie audycji. Hymn.

REDAKCJA I ADMINISTR. Bydgoszcz, Marsz. Focha 20
DZIAŁ OGŁOSZEN I PRENUMERATY W BYDGOSZCZY:

ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) - Telefon 24-29
Za niedoręczenie pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy. Rekopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Red. nie odpowiada

OGŁOSZENIA

drobne po 25 zł za słowo. Poszukiwanie pracy 15 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Trwały druk 100% drożej.

Ogłoszenia milimetr.: w tekście od 60-145 zł, za tekstem od 25-60 zł, nekrologi od 20-100 zł za 1 mm. Niedziela i święta 30% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada.

MATRYMONIALNE

Pamiętaj,
że szybkie nawiązanie znajomości i zawarcie małżeństwa osiągniesz przez koncesjonowane biuro „Diana”. Niema ryzyka, gdyż dysponując wielkim wyborem parli dajemy pewność i gwarantujemy pełną dyskrecję. Nadesłaj szczegółową ofertę i fotografię pod adresem: Diana, Poznań, 1 skrytka 139. (02163)

Ciemnoblondyńska
po trzydziestce, domatorka, ur- zędniczka, pozna panna od 35 lat. Cel matrymonialny. Oferty IKP, Gdynia „500”. (02268)

Wdowa, lat 43,
pracuje, własne mieszkanie, po- za rzemieślnika, kolejarza, bez nałogów Sopot Biuro ogłoszeń prasowych Józef Lipski Grun- waldzka 36 „pod 43”. (02263)

Panienka
lat 25 pozna inteligentnego pana do lat 40. Cel matrymonialny. Oferty IKP Bydgoszcz pod „1903”. (1903)

Panna
lat 30 poślubi pana. Oferty IKP, Łódź, „Amerykana”. (02250)

Kawaler
lat 40, poślubi panią. Oferty IKP, Łódź, „Weterynarz”. (02252)

Przystojna
szafianka z wioski, wiek 43, wzrost średni, niezamożna, z bra- ku znajomości szuka na tej dro- dze pana w celu matrymonial- nym. Oferty „Czytelnik” Sopot Rokossowskiego 21 pod „Sza- tynka”. (02251)

Lwowianin,
przystojny, zamożny przemysłow- iec, lat 39, wysoki, wyższe stud- ia, szafian, pozna panią intelli- gentną, kulturalną, bezdzietną, najchętniej chemiczkę, farmace- utkę, zamożną do lat 32. Cel matrymonialny. Oferty nieanonimowe kierować IKP Łódź, pod „L.wów”. (02249)

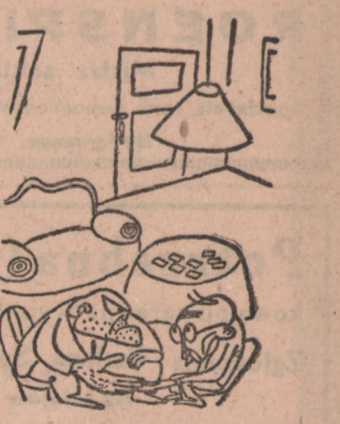
RADIO

ODBIORNIKI

naprawiamy szybko i solidnie

FR. JANKOWSKI
mistrz radiomechaniki 1884
Bydgoszcz, Grodzka 6
przy moście ul. 1 Armii Wojska Polskiego

Humor zagraniczny

Bokser: - Proszę mi powie- dzieć, co pan widzi na mojej ręce?
Chromanta: - Hm... Czy nie mógłbym podać tego panu drogą listowną?